

In memoriam Juhan Peegel

Mul ei olnud au professor Juhan Peeglit isiklikult tunda. Aga need, kes Eesti rahva täna lahkunud suurmeest sõprade, kolleegide või õpilastena teadsid, kirjeldavad teda kui helget, tagasihoidlikku ja suure südamega inimest; saare elutargast huumorist pakatavat meest, kellega kohtumise järel oli tuju parem ja mõte selgem.

Professor Juhan Peegli pikk, Riigivapi teenetemärgiga tunnustet elutöö on juba ammu saanud meie ajalooks ja kultuurilooks. Tema eestvedamisel jätkus Eestis pärast Teist maailmasõda Eesti ajakirjanduse ajaloo süstemaatiline uurimine; tegevus, mis lubas ka kõige suletumatel aastatel teadlastel ja üliõpilastel avastada ja uurida Eesti rahva iseolemise aluseid.

Juhan Peegli arvukad teadustööd keele-, rahvaluuleteaduse ja ajakirjanduse ajaloo alal tipnesid Eesti keeleloo ühe alusteosena "Nimisõna poeetilised sünonüümid eesti regivärssides".

Juhan Peegli algatusel pandi Tartu Ülikoolis alus professionaalsele ajakirjandusõppele, ülikooli ajakirjandusosakonnale *Academia Pegelianale*, mille õppejõududest ja tudengeist said pöördelistel aegadel Eesti iseseisvuse taastamise eestvedajad. See poleks saanud sündida Juhan Peegli õpetuste, eestkoste ja julgustuseta.

Juhan Peegel vältis oma kirjutistes ja meenutustes sõja heroilist ja ülespuhutud mõõdet. Tolleaegsest stiilist eristudes vahendas ta lugejatele ausalt sõja traagilist pärisosa, sõtta kistud inimese läbielamisi ja karme valikuid. See tegi Peeglist ühtaegu elulähedase ja armastatud kirjamehe, ennekõike aga lugupeetava inimese.

Langetan leinas pea koos lähedaste ja sõpradega, tunnustuses koos Eesti rahvaga.

Toomas Hendrik Ilves
Vabariigi President